

5. โอกาสและเส้นทาง การลงทุนของนักลงทุนไทย (Opportunity for Thai Investment)

5.1 ภาพรวม

ลาวมีทรัพยากรแร่มากมายหลายชนิด ที่พบได้แก่ แปะไรท์ ถ่านหิน ทองแดง โดโลไมท์ ทองคำ กราไฟท์ ยิปซัม หินปูน เกลือหิน ซัลไฟร์ เงิน ดีบุก และสังกะสี แร่อื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีคือ พลวง แร่ใยหิน บิสมัท โคบอลท์ รัตนชาติ เหล็ก ตะกั่ว ลิกไนท์ ดินขาว แมงกานีส โมลิบดีนัม โปแตช ทราวยแก้ว และวุลแฟรม สภาพแวดล้อมทางธรณีวิทยาของแหล่งที่พบแร่ ถ่านหิน ทองแดง ทองคำ แร่เหล็ก โปแตช เกลือหิน และดีบุก พบว่ามีศักยภาพสูง (Asian Journal of Mining , 2000)

การทำเหมืองแร่เป็นเพียงสัดส่วนเล็ก ๆ ของเศรษฐกิจประเทศลาว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการทำเหมืองทองคำ ยิปซัม หินปูน และดีบุก สัดส่วนการทำเหมืองแร่จะมีผลต่อ GDP ของประเทศเพียง 0.6 % เท่านั้น ในปี 2003 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริงของลาวประมาณ 5.2 % เมื่อเทียบกับ 5.9 % ในปี 2002 (International Monetary Fund 2004)

รายงานจาก Department of Geology & Mines (DGM) ผลผลิตแร่จากการทำเหมืองแร่ได้แก่ แปะไรท์ หินคาร์บอนเนต (หินปูนและกรวดทรายเพื่อการก่อสร้าง) ถ่านหิน (แอนทราไซท์และลิกไนท์) ทองคำ ยิปซัม เกลือหิน ซัลไฟร์ เงิน ดีบุก และสังกะสี กิจกรรมเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ในลาวส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดเล็ก และเกือบทั้งหมดดำเนินการและเป็นเจ้าของโดยรัฐหรือเป็นการร่วมลงทุนของรัฐกับบริษัทต่างชาติ

เพื่อเป็นการกระตุ้นและสนับสนุนให้มีการลงทุนการทำเหมืองแร่จากต่างชาติ รัฐบาลมีการประกาศใช้กฎหมายแร่ฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 12 เมษายน 1997 และมีการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี (การยกเว้นการเก็บภาษีช่วงระยะเวลาหนึ่ง) สำหรับการสำรวจแร่ ในเดือนตุลาคม 1998 มีการออกใบอนุญาตสำรวจแร่ทั้งหมด 21 รายให้กับบริษัทต่างชาติสำหรับการสำรวจแร่วัสดุก่อสร้าง (ดินเหนียว แกรนิต ยิปซัม หินปูน และ หินทราย) 8 ราย แร่ทองคำ 5 ราย ถ่านหิน 3 ราย และดีบุก 2 ราย และการสำรวจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ซัลไฟร์และสังกะสีอีกอย่างละ 1 ราย (Asian Journal of Mining, 1999) บริษัท Oxiana บริษัท Padaeng Industry และ บริษัท Pan Australian Resources N.L. (PARNL) คือ บริษัทต่างชาติหลัก ที่เข้าไปลงทุนสำรวจ และพัฒนาแหล่งทองแดง ทองคำ เงิน และสังกะสีในลาว ในปี 2003

5.2 โอกาสและเส้นทาง การลงทุนด้านแร่

สำหรับการลงทุนด้านเหมืองแร่ เนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (ปี 2001-2005) รัฐบาลลาวมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่และการแปรรูปผลิตภัณฑ์แร่ รัฐบาลลาวตั้งเป้าการผลิตแร่ให้มีการขยายตัวอยู่ในอัตราเฉลี่ย 14.7% ต่อปี นอกจากนี้ รัฐบาลลาวมีโครงการที่จะสำรวจและจัดทำแผนที่ธรณีวิทยาและแร่

ชาติในเขตภาคเหนือของลาว ตลอดจนมีโครงการสำรวจและขุดค้นบ่อแร่ประมาณ 50 โครงการ ดังนั้น น่าจะเป็นโอกาสดีสำหรับนักลงทุนไทยในการเข้าไปลงทุนด้านแร่

การลงทุนของต่างชาติในลาว ซึ่งรวมทั้งของประเทศไทย แสดงรายละเอียดได้ตามตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 2 รายชื่อบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในกิจการเหมืองแร่

No	Company	Local/Foreign	Province	District	Area (Ha)	Kind of Mineral	Activity
	Foreign companies						
1	Hongsa Lignite Co., Ltd.	Joint venture (Lao- Thailand)	Sayabouly	Hongsa	6000	Coal	No activities
2	Viengphoukha coal Mine Co., Ltd	Foreign (Thailand)	Luangnamtha	Viengphoukha	800	Coal	Production
3	Luithing Co., Ltd	Local	Phongsaly	Gnot Uo	3000	Coal	Prospecting
4	Lane xang Mineral Co., Ltd	Foreign (Australia)	Savannakhet	Vilabouly	191843	Au,Ag,Cu	Feasibility Study
	(Oxiana Mineral Resources)		Sacannakhet	Vilabouly	2851	Au,Ag,Cu	Production
5	Phubia Mining (Pan Mekong Exploratory PTY., Ltd)	Foreign (Australia)	Special zone		286500	Au,Ag,Cu	Exploration
6	Lao-China Gold Mining Industry Corpotaion Ltd	Joint venture (Lao-China)	Bolikhamxay	Khamkeut	79720	Alluvial Au	Exploration
			Bolikhamxay	Khamkeut	1875	Alluvial Au	Production
7	Huajing Mining Co., Ltd	FForeign (China)	Luangphaban g	Pak Ou	10800	Au	Prospecting
8	Hanoi Construction Co. Ltd	Foreign (Vietnam)	Special zone	Thathom	250	Alluvial Au	Exploration
9	Dao Lao	Joint venture (Lao- Russian)	Vientiane	Sanakham	504	Au	Prospecting
			Vientiane	Sanakham	1121	Au	Prospecting
			Vientiane	Sanakham	581	Au	Prospecting
			Vientiane	Sanakham	1211	Au	Prospecting
10	Lao Chien xinhua	Foreign	Municipality	Sangthong		Au	Prospecting

คู่มือการลงทุนเหมืองแร่ลาว

		(China)					
11	Akonote Oversea	Foreign (Australia)	Municipality	Sangthong	30020	Au	Prospecting
12	Prospect Exploration & Mineral	Lao-Australia Joint venture	Kreum	Sekong	77700	Au	Prospecting
13	Xanmu Udomxay	Foreign (China)	Oudomxay	Zay	6000	Cu	Prospecting
			Luangnamtha	Sing	1800	Angtimon	Prospecting
14	Lao-Korean tin Mines	Joint venture (Lao-Korea)	Khammouane	Hinbourne	1856.5	Tin	Exploration
			Khammouane	Hinbourne	40	Tin	Production
15	Lao-Russian Joint Venture	Foreign (Russian)	Khammouane	Hinbourne	5800	Tin	Prospecting
16	Lao-China Tin Development	Joint venture (Lao-China)	Bolikhamxay	Pakading	4800	Tin	Prospecting
17	Padaeng Industry Public Co.,Ltd	Foreign (Thailand)	Vientiane	Vangvieng	200	Pb, Zn	Production
18	Lao-China Oriental Minerals Development Co., Ltd	Joint venture (Lao-China)	Luangnamtha	Long	7900	Cu	Production
			Luangnamtha	Long	800		Prospecting
			Xaysombun zone	Om	1200	Cu	Prospecting
19	Yuxi Xuanglong Co., Ltd	Foreign (China)	Phongsaly	Yoth u	2000	Cu	Exploration
20	Buhae Industrial Corporation	Foreign (Korea)	Bokeo	Houaxay	27.59	Sapphire	Production
21	Economy Cooperation, Vietnam	Foreign (Vietnam)	Khammouane	Tha Kect	600	Gypsum	Exploration
22	Hating Co., Ltd	Foreign (Vietnam)	Khammouane	Xebangfay	700	Gypsum	Exploration
23	Lao Cement Co., Ltd	Joint venture (Lao-China)	Vientiane	Vangvieng	4.5	Limestone	Production
			Vientiane	Vangvieng	3	Red Clay	Production
			Vientiane	Vangvieng	5.25	White Clay	Production
			Vientiane	Vangvieng	9	Mastone	Production

24	Chongya Yuxi Cement Lao. Ltd	Foreign (China)	Salavan	Salavan	500	Limestone	Exploration
			Salavan	Salavan	100	Clay	Exploration
			Salavan	Salavan	1000	Coal	Exploration
25	Sikhod Coporation Lao	Foreign (China)	Khammouane	Tha kect	1850	Limestone	Prospecting
			Khammouane	Tha kect	400	Clay	Prospecting
26	Yunnan Exploration Engineering Co., Ltd	Foreign (China)	Municipality		197000	Potash	Exploration
27	V.S.K Co. Ltd	Foreign (Thailand)	Khammouane	Tha kect	15	Limestone	Production
28	Phanangnon Co. Ltd	Foreign (Thailand)	Khammouane	Tha kect	10	Limestone	Production
29	Lao-China Development & Investment Co., Ltd	Joint venture (Lao-China)	Xekong	Ducchung		Aluminium	Prospecting

การลงทุนของไทยในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของลาวมีการลงทุนทำเหมืองแร่ในแร่หลายชนิด เช่น ถ่านหิน หินปูน สังกะสี เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงแหล่งแร่ที่มีการค้นพบและมีการทำเหมืองของประเทศลาว แหล่งแร่โลหะ โดยเฉพาะแร่ทองคำ ทองแดง หากเป็นแหล่งปฐมภูมิ บริษัทต่างชาติที่มีประสบการณ์และความชำนาญ เฉพาะด้าน โดยเฉพาะประเทศออสเตรเลีย จะมีโอกาสและศักยภาพมากกว่า หากเป็นแหล่งลานแร่ โดยเฉพาะแร่ทองคำ โอกาสของนักลงทุนไทยจะมีค่อนข้างมาก

ปัจจุบันมีบริษัท ๓ แห่ง จำกัด เข้าไปลงทุนทำเหมืองแร่สังกะสีเพื่อผลิตป้อนเข้ามายังโรงถลุงแร่ผาแดง จังหวัดตาก สำหรับแร่นี้ คาดว่านักลงทุนชาติอื่นคงไม่สามารถเข้ามาลงทุนทำเหมืองได้ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการขนส่งแร่ดิบ ซึ่งต่างกับนักลงทุนชาวไทยที่มีโรงถลุงอยู่พร้อมในประเทศ ดังนั้นจึงควรที่จะมีการสนับสนุนการสำรวจอย่างจริงจังจากนักลงทุนฝ่ายไทย ทั้งนี้เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านวัตถุดิบของประเทศ

สำหรับแร่ดีบุก ซึ่งนักลงทุนชาวไทยมีความชำนาญและประสบการณ์พร้อม และมีโรงถลุงแร่ดีบุกอยู่แล้ว จึงเป็นแร่หนึ่งที่ต้องอยู่ในเป้าหมายของนักลงทุน ประกอบกับประเทศลาวมีศักยภาพแหล่งแร่ดีบุกกระจุกกระจายอยู่ทั่วไป ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญในการลงทุนในแร่ดีบุกให้มาก

สำหรับแร่อุตสาหกรรม เช่น ยิปซัม หินปูน ถ่านหิน เป็นต้น ก็เป็นแหล่งที่นักลงทุนควรให้ความสนใจ ซึ่งทั้ง 3 แร่นี้ในปัจจุบันก็มีนักลงทุนชาวไทยและต่างประเทศเข้าไปลงทุนทำเหมือง

5.3 ข้อได้เปรียบเสียเปรียบในการลงทุนด้านแร่ในประเทศลาว

สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อได้เปรียบ

- แหล่งทรัพยากรแร่มีความอุดมสมบูรณ์
- ภูมิประเทศเหมาะสมกับแหล่งพลังงานน้ำ ซึ่งสามารถผลิตไฟฟ้าได้ในราคาถูกป้อนการถลุงแร่ได้ โดยเฉพาะหากต้องการพัฒนาแหล่งแร่บางชนิดที่ต้องมีการถลุงในพื้นที่ เช่น แร่บ็อกไซต์ เป็นต้น
- มีพรมแดนติดกับประเทศไทย การขนส่งข้ามพรมแดนสะดวก โดยเฉพาะทั้งสองประเทศมีการสร้างสะพานเชื่อมติดต่อกัน และเปิดจุดพรมแดนเพิ่มมากขึ้น
- มีนโยบายเปิดประเทศสำหรับการลงทุนจากต่างประเทศ
- ค่าแรงงานถูก

ข้อเสียเปรียบ

- ข้อมูลด้านแหล่งแร่มีน้อย ต้องการการสำรวจเพิ่มเติม ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในด้านการสำรวจแร่
- พื้นที่อยู่ห่างไกล ขาดระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายในการลงทุนพัฒนาแหล่งแร่ที่เพิ่มขึ้น
- นโยบายของรัฐบาลท้องถิ่นกับรัฐบาลกลางอาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจำเป็นต้องมีการประสานงานร่วมกับรัฐบาลท้องถิ่นก่อนการดำเนินงาน
- ทักษะที่ไม่ดีต่อนักลงทุนไทย เนื่องจากที่ผ่านมาชาวลาวเห็นว่านักลงทุนไทยไม่มีความจริงจังในการเข้าไปทำธุรกิจในลาว นอกจากนี้ ยังชอบดูถูกและเอาเปรียบคนลาวอีกด้วย
- ความไม่แน่นอนของกฎระเบียบของทางราชการ ซึ่งบางครั้งไม่สามารถใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ
- ขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะและความชำนาญ